

Dringend verzoek: jonge ouders moeten met verlof!

Het leven van een jong gezin verandert drastisch bij de geboorte van een kindje. Er moet nog steeds brood op de plank komen, het huishouden en de kleine spruit vragen heel wat tijd en zorg, en ouders willen graag ook nog wat tijd voor zichzelf. De verzoening tussen carrière en gezinsleven is niet eenvoudig. De komst van een nieuw leventje in de familie zorgt voor meer werk en vraagt dus ook een betere organisatie.

Gelukkig bestaan er een hele reeks verlofstelsels die je kunnen helpen om de combinatie tijdens deze periode vlotter te laten verlopen. Ze maken het je mogelijk een stapje terug te zetten op de arbeidsmarkt zonder over te schakelen naar een deeltijds contract of helemaal te stoppen met werken. De verlofstelsels vormen een brug tussen je beroepsleven en je persoonlijk gezins- en sociaal leven. Je maakt tijd vrij voor je gezin, bewaart de band met je job en behoudt al je sociale rechten op pensioen, werkloosheid, enz.

De verschillende stelsels op een rij.

Voor de toekomstige moeder

■ Prenatale consultaties

Als de onderzoeken naar je ongeboren kind enkel kunnen plaatsvinden tijdens de werkuren, mag je voor de tijd die nodig is voor de zwangerschaps- onderzoeken je werk onderbreken.

■ Moederschapsverlof of zwangerschapsverlof

Ben je zwanger, dan heb je als werknemer recht op 15 weken zwangerschaps- of moederschapsverlof. Krijg je een meerling krijg je 17-19 weken.

Je kunt dit verlof opnemen vanaf 6 weken voor de geboorte. Voor een meerling is dit vanaf 9 weken. Je bent verplicht om 1 week voor de voorziene bevallingsdatum in moederschapsverlof te gaan. Bij een gewone zwangerschap kun je 1 tot 6 weken voor de bevalling opnemen en 9 tot 14 na de bevalling. Bij meerlingen is dat 1 tot 8 weken voor de bevalling en 11 tot 18 weken erna. Dit verlof wordt vergoed door het ziekenfonds. Als loontrekkende krijg je de eerste 30 dagen 82 % van je loon, daarna 75 % van een begrend loon.

■ Borstvoedingspauze

Gedurende de eerste 7 maanden na de geboorte van je kind heb je als werkneemster recht op borstvoedingspauzes. Als je meer dan 4 uur per dag werkt, heb je recht op eenmaal een uur of tweemaal een half uur, in overleg met de werkgever.

■ Lactatieverlof

Tot 5 maanden na de bevalling kun je lactatieverlof opnemen als je borstvoeding geeft. Dit kan alleen als het werk gevaar oplevert voor jouw gezondheid of dat van het kind. Je krijgt 60 % van je loon. In sommige bedrijven kun je ook onbezoldigd borstvoedingsverlof opnemen. Dit kan alleen in overleg met je werkgever.

Voor de toekomstige vader

■ Vaderschapsverlof

Als jonge vader heb je recht op 10 werkdagen vaderschapsverlof bij de

geboorte van je kind. Je kunt dit verlof al dan niet gespreid opnemen binnen de 30 dagen na de geboorte. De eerste drie dagen wordt je loon doorbetaald, daarna betaalt het ziekenfonds 82 % van een begrensde loon.

■ Omzetting van moederschaps- in vaderschapsverlof

Indien je als moeder gehospitaliseerd wordt of overlijdt, kunnen de niet opgebruikte periodes omgezet worden in vaderschapsverlof.

Voor beide ouders

■ Adoptieverlof

Je hebt ook recht op verlof wanneer je een kind adopteert. Wanneer het kind jonger is dan 2 jaar heb je recht op 6 weken. Bij een ouder kind (3-8 jaar) krijg je 4 weken. Je ontvangt 82 % van je loon.

■ Ouderschapsverlof

In de privésector kun je tijdelijk je werk onderbreken. Per kind kan dat 3 maanden voltijds, 6 maanden halftijds of 15 maanden in een viervijfdestelsel. Je kunt ook verschillende formules combineren of spreiden. Zo kun je bijvoorbeeld 3 jaar 1 maand voltijds opnemen tijdens de schoolvakantie.

Zowel vaders als moeders kunnen gebruik maken van dit verlof. Per kind heb je dus recht op 2 keer 3 maanden ouderschapsverlof, op te nemen vanaf de geboorte van het kind tot de leeftijd van 6 jaar. Wanneer je kind een lichamelijke of geestelijke handicap heeft, kan het tot 8 jaar. Bij een adoptie moet je het verlof opnemen voor het kind 8 jaar wordt.

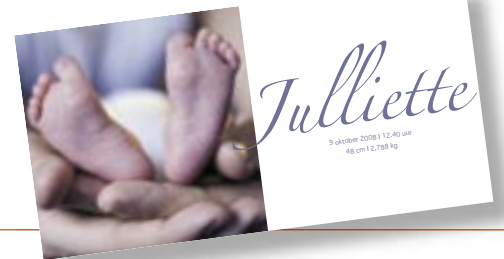
Je werkgever kan jouw aanvraag tot ouderschapsverlof niet weigeren, maar de opname ervan wel uitstellen. In elk geval kun je best tijdig overleggen over de periode en het stelsel waarin je het wenst op te nemen.

De premie van de RVA bedraagt 627,88 euro per maand voor een voltijdse werknemer. Bij een vermindering van je voltijdse prestaties tot halftijds krijg je 289,42 euro per maand. Bij een vermindering met 1/5 krijg je 98,19 euro per maand of 132,03 euro voor alleenwonende werknemers met kinderen ten laste. Je kunt eventueel een Vlaamse aanmoedigingspremie ontvangen.

In dit overzicht hebben we enkel de regelingen voor werknemers opgenomen. Voor zelfstandigen en ambtenaren bestaan er andere maatregelen of uitzonderingen op bepaalde regels. Voor meer

concrete en de meest actuele informatie neem je best contact op met je vakbond, je ziekenfonds of de RVA. Je vindt ook uitgebreide informatie op de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg: meta.fgov.be onder het thema 'verloven'. Je kunt ook de brochure 'Wegwijs in werk en ouderschap' downloaden via die website of telefonisch bestellen op het nummer 02 233 42 11.

Bieke Verhoelst

standpunt

KAV eist

■ Verplicht 15 dagen vaderschapsverlof

Uitbreiding van het vaderschapsverlof van de huidige 10 dagen naar het Europese gemiddelde van 15 dagen én vaderschapsverlof verplicht maken, net zoals moederschapsverlof. Waarbij ook van mannen verwacht wordt dat zij meer zorgende taken op zich nemen. Dit zal bijdragen tot een mentaliteitsverandering (bij vader, moeder en werkgevers).

■ Meer moederschapsverlof

Uitbreiding van het moederschapsverlof van de huidige 15 weken naar het Europese gemiddelde van 20 weken. Het moederschapsverlof moet financieel aantrekkelijker worden: 82 % van je werkelijke loon (zoals de huidige regeling) tijdens de eerste maand. 82 % van het begrensde loon (en niet 75 % zoals bij de huidige regeling) tijdens de 4 volgende maanden. Inkomenszekerheid moet verzekerd worden door een minimumgrens zodat de moederschapsuitkering niet lager kan zijn dan het leefloon voor een alleenstaande (683,95 euro).

■ Meer ouderschapsverlof voor beide ouders

Uitbreiding van het ouderschapsverlof van 3 maanden voor elke ouder tot 1 jaar per kind. Zowel vader als moeder hebben recht op 5 maanden ouderschapsverlof dat niet overdraagbaar is naar de andere partner. Als beide partners het verlof opnemen, wordt het ouderschapsverlof voor elke ouder met één maand uitgebreid. Alleenstaande ouders krijgen 1 jaar ouderschapsverlof. Ouders kunnen ouderschapsverlof opnemen tot het kind de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft. Eens alle kinderen uit het gezin leerplichtig zijn, kan ouderschapsverlof enkel opgenomen worden in een deeltijdse formule. En tenslotte: verhoging van de uitkeringen met 20 %.

Riet Ory